

Hudebně pohybová výchova

MgA. Mgr. Hana Novotná

382750@mail.muni.cz

Medvěd – Bedřich Smetana cyklus České tance II

Hezká jsi, Andulko, bejvala

Rychle

Hez - ká jsi, An - dul - ko, bej - va - la, do - kud jsi mlá - den - ců
ne - zna - la: jak jsi ty mlá - den - ce po - zna -
- la, hned se ti tvá krá - sa změ - ni - la.

1. Hezká, jsi, Andulko, bejvala,
dokud jsi mládenců neznala:
jak jsi ty mládence poznala,
hned se ti tvá krása změnila.

2. Co je mně, holečku, po tobě,
když si mě nevšímáš v hospodě.
V hospodě, v hospodě před lidma,
jako bych nebyla tvá milá.

3. Pěkně mně měsíček svítával,
když jsem od své milé chodíval.
Sviť ty mně, měsíčku, ještě dnes,
však mně víc svítívat nebudeš!

Notový zápis lidové písně *Hezká jsi, Andulko, bejvala*. In J. Seidel & J. Špičák (1945). *Zahrajte mi dokola. Tance českého lidu*. Praha: L. Mazáč, s. 166.

Mateník

- tanec s proměnlivým taktem – 2/4 a 3/4 T
- mateníky se nejvíce objevují v JZ Čechách (Domažlicko) a ve V Čechách
- tanec kombinuje v základu kroky sousedské (S) a kroky obkročákové (O)
- existuje více rytmických typů mateníků podle kombinace střídání rytmu sousedské a obkročáku

- Hezká jsi, Andulko, bejvala: ||: SS-OO-S :||

- procvičování mateníku:

- dramatická akce
- hra na tělo zdůrazňující změnu taktu
- hra na hudební nástroje (rytmické, rytmicko-melodické)
- v tanci – kombinace kroků sousedské a obkročáku bez otáčení a následně s otáčením

Použité poslechové ukázky vybraných tanců:

- Plzeňský lidový soubor, Miroslav Císař: Cvičíme s hudbou č. 12 – České lidové tance (Supraphon)

<https://www.supraphonline.cz/album/257778-cvicime-s-hudbou-c-12-ceske-lidove-tance>

- Musica Bohemica: Pěnička. Lidové písně v úpravách Jaroslava a Josefa Krčkových (Supraphon)

<https://www.supraphonline.cz/album/4934-penicka-lidove-pisne-v-upravach-jaroslava-a-josefa-krckovych?trackId=73148>

- Já husárek malý
- Furiant - furiant
- Sýkorka - mateník
- Hulán (3/4 T, 2/4 T)
- Vejr - mateník

Doporučení k aktivnímu poslechu Medvěda B. Smetany

- skladba je autorovou stylizací na motivy nápěvu lidové písně
- Skladba má 3 části, v 1. a 3. části se uplatňuje výrazný kontrast 2 témat, z tohoto kontrastu je možno vyjít pro další práci se skladbou
- zapojení dramatických činností (např. příběh o medvědu, který se zamiloval - medvěd vs. dívka) – hledání vhodných pohybových prostředků pro charakterizaci jednotlivých postav
vytvoření vlastního příběhu, pohybové dotvoření situací v příběhu – pantomimické, taneční
- poslech různých úprav skladby:

klavírní – Antonín Kubálek (pomalejší) <https://www.youtube.com/watch?v=jnmxFHa-v00>

Rudolf Firkušný <https://www.youtube.com/watch?v=PfwASG897d4>

instrumentální – České Noneto, úprava František Hertl

<https://www.youtube.com/watch?v=81NfP3mtuCM>